

İmzadan Faydalananarak Senet Düzenlenmesi

59. BÖLÜM

Mehmet CAVLAK
Aysun BALSEVEN ODABAŞI
Fatma Tuğba ERKMAN
Halit Canberk AYDOĞAN
Ramazan AKÇAN

GİRİŞ

Senet, günlük hayatta borçlanma ilişkisinde sıkça kullanılan ve alacaklılık hakkını gösteren bir belge türüdür. Davaya konu olan borçlanma ilişkilerinin iddia ve ispatı kapsamında önemli bir delil niteliğinde olan senet, hukuki ilişkiyi ifade etmektedir. Borçlu kişi, dava konusu olan senet üzerindeki rakamlarda veya senet üzerindeki matbu metin üzerinde değişiklik yaparak haksız kazanç sağlamak isteyebilmektedir. Buna paralel olarak da adli belge inceleme kapsamında yapılan incelemelerin önemli bir bölümünü senetler oluşturmaktadır (1,2).

Adli belge incelemede yapılan inceleme sorulan sorudan bağımsız olarak belgenin incelenmesini de kapsamalıdır. Yalnızca sorulan soruya odaklanmak veya yalnızca imzalar arasındaki benzerlik veya farklılıklara odaklanarak diğer bulguları görmezden gelmek bir davanın yanlış bir hükümle kapanmasına neden olabilir. Yalnızca imzanın belli bir kişiye ait olup olmadığını belirtmek -bu hüküm doğru olsa bile- imza nakli ve açığa atılmış bir imzayı kullanarak belge oluşturma gibi olgularda yanıltıcı olabilir.

Adli belge inceleme uzmanlarının sadece yazı unsurları ve yazı araçlarına değil, aynı zamanda bu alanda yapılan sahtecilik türleri ve yöntemlerine de hakim olmaları gerekmektedir. Sürekli değişen ve gelişen dünyada farklı yöntemlerin bilinmesi için de temel mesleki eğitim sonrasında

sürekli eğitim etkinlikleri ile bilgilerin güncellenmesi ve tecrübe bu noktada önem taşımaktadır. İmza inceleme yapılması istenilen ancak yapılan incelemede belgenin açığa atılmış imzadan senet oluşturmak suretiyle meydana getirildiği tespit edilen olgumuzun imza incelemelerinde her halükârda belgenin incelenmesinin ve sahtecilik türlerinin bilinmesinin öneminin vurgulanması açısından sunulması amaçlanmıştır.

OLGU

İnceleme konusu senet; matbu yazıları ve fon desenleri kırmızı tonda olan, zemininde baklava dilimi şeklinde aynı renk tonunda desen bulunan, tanzim tarihi, ödeme tarihi, alacaklı ve borçlu bilgileri mavi renkli mürekkepli kalemle doldurulmuş olan ve sağ alt bölümünde iki adet imza bulunan 2.200.000 TL miktarlı bir senettir (**Resim 1**). Belgenin ve imzaların incelenmesi sonucunda şu bulgular tespit edilmiştir:

Belge İncelemesi

- **Kenar uzunlukları** → İnceleme konusu belgenin alt ve üst kenarları arasında 0,6 mm uzunluk farkı olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde belgenin sağ ve sol kenarları arasında da 0,6 mm uzunluk farkı tespit edilmiştir.
- **Kenar özellikleri** → İnceleme konusu belgenin üst kenarında düzensizlikler olduğu belirlenmiştir.

Adli belge incelemesi imzaları ve yazıları bîcimsel olarak karşılaştırmaktan ibaret değildir. İmza ve yazı incelemesi ile belgenin incelenmesi bir bütündür. O nedenle inceleme her zaman belgeyi de kapsamalı ve adli belge inceleme uzmanları doğru değerlendirme yapabilmek için sahtecilerin kullandıkları yöntemlere hakim olmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Kurtaş, Ö (2013). Adli belge incelemelerinin geleceği, yaşanan sorunlara çözüm önerileri. 3. *Tıp Hukuku Günleri Adli Belge İncelemeleri*. 26-27 Eylül 2013, İstanbul, s. 49-53.
2. Pulaşlı, H. (1997). *Kıymetli Evrak Hukuku* içinde (s. 11). Konya: Mimoza Yayın Evi
3. *Türk Ticaret Kanunu 2011*. (14/2/2011 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/02/20110214-1-1.htm> adresinden ulaşılmıştır).
4. *Çek Defterlerinin Baskı Şekline, Bankaların Hamile Ödemekle Yükümlü Olduğu Miktar İle Çek Düzenleme Ve Çek Hesabı Açma Yasağı Kararlarının Bildirilmesine Ve Duyurulmasına İlişkin Tebliğ 2010*. (20/01/2010 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/01/20100120-11.htm> adresinden ulaşılmıştır).
5. Deliduman, S. Medeni Usul Hukukunda Senet ve Senetlerle Yazılı Şekil Arasındaki İlişki. *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi* 2000. IV (1-2), 413-435.
6. Kantarcı MN, Kandemir E, Baklacioğlu F, ve arkadaşları. Belgede sahtecilik (imza sahteciliği) suçunda mağdurların değerlendirilmesi. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası C. LXX. 2012. S. 2. s. 59-70*.
7. Kuru, B. (2001). *Hukuk Muhakemeleri Kanunu* içinde (s. 2410-2416) (Cilt 2, 6. Baskı). İstanbul.
8. Baklacioğlu F, Şahin E, Cavlak M, ve arkadaşları. Pencere benzeri bir boşluktan attırılmış imza ile gerçekleştirilen senet sahteciliği: Bir olgu sunumu. *Adli Tıp Dergisi* 2016; 30:86-90. (doi: 10.5505/adlitip.2016.06977)
9. Yılmaz R, Birincioğlu İ, Bütün C, Günaydın U, Yılmaz S. Pul nakli ile yapılan imza sahteciliği: Olgu Sunumu. *Adli Tıp Bülteni*, 2004; 9 (3): 91-95.